sosialurin
Internet: www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller

Blaðstjóri:
Eirikur Lindenskov

Marknaðardeild:
Jonhard Hammer
Dagbjort S. Hansen

Blaðfólk:
Aki Bertholdsen,
Turið Kjølbro
Dagfinn Olsen
John Johannessen
Sveinur Trondarson

Ítróttarskrivari:
Emil L. Jacobsen

Myndamenn:
Jens Kristian Vang
Alvur Haraldsen
Útgevari, uppseting og prent:
Sp/f Sosialurin
Bústaður:
Argjavegur 26, Argir

Postadr: Postsmoga 76,
110 Tórshavn
Telefon: 311820
Telefax. 314720
e-mail:
post@sosialurin.fo

Edmund Joensen og marknamálið

Oddagrein

AFTUR i dag roynir formaður sambandsfloksins at tvaa sínar hendur sum eina ávísur maður gjørdi á sinni. Í viðmerking í blaðnum í dag ger Edmund Joensen allar teir føroyingar, ið halda markna-avtaluna við Bretland vera eina góða avtalu, til „jubilidiotar". Hann brúkar samanberingina við, at vit at tapt 0-5 men kortini halda okkum hava vunnið. Longu niðri í somu grein jublar hann yvir, at bretar høvdu slakað meir enn 95%, áðrenn Anfinn gjørdist løgmaður. Hetta i sær sjálvum er ein stór sjálvmótsøgn, tí hevur tú - antin tú so eitur Edmund Joensen, Anfinn Kallsberg ella okk-urt annað - fingið hin partin av slaka so nógv, at tú sjálvur samanlagt hevur fingið meira enn 95%, burtur úr, so má sanniliga sigast, at væl er sam-ráðst. Tvs. at formaður sambandsfloksins her viðgongur, at vit føroyingar - taka vit allan markna-spurningin í síni heild við - hava gjørt eitt sera gott arbeiði.

FORMAÐUR sambandsfloksins og fyri tað eisini sambandsblaðið Dimmalætting hava sjálvandi loyvi til at speireka og gera gjøldur burtur úr tí arbeiði, sum aðrir personar hava gjørt í hesum máli, eitt nú samráðingarleiðarin. Tað er ov biligt, tað er ósakligt, tað er tendensiøst og tað er ó-solidariskt við restini av Føroyum, nú tá málið loksins er loyst, og tað eru aðrir enn Edmund Joensen, sum hava fingið tað seinasta uppá pláss, at eftirrationalisera og siga, at úrslitið gjørdist ikki nóg gott. Tí hetta er eitt postulát - hetta er nakað, sum man bara kann slongja út uttan at hava eitt einasta eitt prógv fyri tí. Hetta er so mikið burturvið, at man loyvir sær at seta stórt spurnartekin við leiklutin hjá undanfarna løgmanni í hesum álvars-máli. Væl vitandi, at hann eisini hevur fingið okkurt av skafti, so er tað tó eisini ein sannroynd, at løgmaður spældi við eld og kundi einsvæl verið orsøkin til, at hetta málið varð mist á gólvið. Taktikkurin hjá løgmanni var nevniliga ein kon-frontatiónskós móti bretum, eisini tá hesir høvdu slept sínum fullkomiliga órímuliga kravi langt inn á landgrunnin. Løgmaður førdi „kalt kriggj" móti bretum og roknaði so við at fáa somu bretar at geva seg politiskt og geva honum eina avtalu, sum er betri enn verandi avtala. Eisini her kemur vantandi logikkurin hjá formanni sambandsfloksins til sjóndar. Soleiðis samráðist man ikki - soleiðis rokkur tú ikki semjum. Eftir okkara tykki hevði krav hansara um politiskan fund uttan iva ført til, at málið endaði í Haag. Og tá vistu vit ikki, um vit vóru keypt ella seld. Og samtíðis varð lok lagt á allan oljuútviklingin um okkara leiðir komandi fimm árini.

FORMAÐUR sambandsfloksins hevur rokkið sín-um máli. Hann hevur við ósakligum og reint per-sónligum niðurstøðum niðurgjørt arbeiðið hjá øllum øðrum, sum hava verið við í hesi sakini. Uttan uppá nakran máta at kunna prógva at siga, at vit høvdu fingið meira burtur úr, um hansara leið varð fylgt - í so álvarsligum máli - er formanni sam-bandsfloksins og flokkinum sum heild til lítlan sóma. Soleiðis arbeiða ikki ábyrgdarfullir politikkarar. Hetta kann best lýsast við myndini um at stinga sínar egnu í ryggin. Hvørki meira ella minni. Bara tað at siga, at framtíðar søgumenn eru hansara sannleikavitni, vísir, hvussu langt úti fyrrverandi løgmaður er í hesum máli. Við tí hevur hann máað støðið undan teimum varðum, ið hann sjálvur metir seg hava lagað í síni løgmanstíð. Kanska søgan fer at fortelja okkum okkurt, sum avdúkar veruliga leiklut hansara í hesum máli.

Sosialurin

Viðmerking:

Kommentar til Elsa Funding

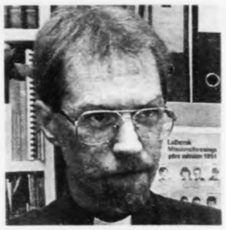

I forbindelse med interviewet med Elsa Funding i Sosialurin d. 12. mai 1999 er der to ting, jeg for en god ordens skyld skal kommentere:

DBI

Elsa Funding siger: »Eg undrist stórliga yvir, at tað skal bera einum til, ið umboðar fundementalistisku bíbliu-upptatanina hjá Dansk Bibel Institut at standa teologiskt embætisprógv við lærda háskúlan«.

Kommentar: At Dansk Bibel Institut bygger pa sit virke pa, at Bibelen er Guds Ord fra ende til anden, og at vi der har kunnet supplere den undervisning, vi fik ved universitetet, det var et gode for os i studeitiden. Og som krævet aflagde vi naturligvis teologisk embedseksamen ved universitetet. Men da det lader til, at Elsa Funding mener, at universitetet ikke er kompetent til at bedomme kandidaternes faglige viden og kunnen, sa burde hun formidle denne kritik til universitetet. Det ma være den rette adresse.

1. JUNI

Elsa Funding har videre en kommentar til mit svar i femmeren angaende den 1. juni. Og da det lader til, at det har Elsa Fundings interesse, skal jeg da gerne indvie hende i de overvejelser, jeg gor mig lige for tiden.

Det er afgorende for præst og menighed, at det er muligt at være og bygge menighed pa bibelsk grund. Derfor sa præsten i Fuglefjord præstegæld sig nodsaget til at skrive til menighederne og det gjorde han. Siden var der en række præster og sognebørn, der fandt anledning til at rejse denne sag for biskoppen og kirkeministeriet. Biskoppen meldte siden tragisk klart ud, nu venter vi så på svaret fra Kirkeministeriet. Kirkeministeriet har givet forskellige udmeldinger om, hvor lang tid de forventer, der gar, inden et svar kommer (lige fra hurtigt til længere tid). Sa meget ved vi dog, at biskoppen i brev af 29/4-1999 er blevet bedt om at kommentere 7 henvendelser/klager, der er kommet til Kirkeministeriet. Og disse kommentarer fra biskoppen er formodentlig sendt, da de fleste forhold allerede har været behandlet og kommenteret af biskoppen i dagspressen og i forskellige skrivelser. Nu venter vi så på Kirkeministeriets svar.

På den baggrund har de, der har rejst sagen for Kirkeministeriet, mundtligt og siden skriftligt bedt mig vente med at tage den endelige afgorelse til Kirkeministeriets svar foreligger. Der det da rigtigst at imødekomme dette ønske i respekt for den indsagt, de har gjort for vores kirke, og så eventuelt vente den formodentligt korte tid, det tager? Det vil jeg gerne overveje sammen med andre, hvis det skulle blive nødvendigt.

Peter O. K. Olofson
Songepræst, Fuglefjord præstgæld

Fíggjarmálastýrið má virða gjørdar avtalur

AVRIT

Semja millum
Fíggjarmálastýrið
og
Yrkisfelag Studentaskúla- og HF-lærara
um næmingatal í flokkum

Sáttmálasamráðingarnar fyri hesa ferð eru um at vera avgreiddar. Eitt av fáu felogunum, sum enn ikki hevur skrivað undir, er Yrkisfelagið hjá Studentaskúla-og HF lærarum (YF), og nú kann tað enda við, at lærararnir fara í verkfall komandi fríggjadag - tann dagin tá munnligu próvtøkurnar hjá 2. hf eru settar at byrja.

Tað er væl skiljandi, at næmingar, foreldur og onnur órógvast og undrast, hví hetta skal vera so. Vit undrast eisini um, at tað ikki skal lata seg gera at finna eina semju, og vit halda, at arbeiðsgevarin er sera stívrendur við ikki at vilja virða tað, sum semja áður er gjørd um.

Ósemjan snýr seg í høvuðsheitinum um tveir lutir.

Annar er lønarkravið. Tann spurningin fara vit ikki at gera viðmerkingar til her, og vit rokna við og hava tað álit á pørtunum í trætuni og semingsmonnunum, at tað sum í øllum øðrum førum fer at bera til at finna eina semju um hetta.

Hin spurningurin er hámarkstalið á næmingum í flokkunum (24). Hetta er eitt prinsipielt mál, sum YF og landsstýrið í fjør gjørdu semju um. Fíggjarmálaráðharrin, sum er arbeiðsgevari hjá YF, var ikki komin í hetta sessin tá, og tí loyva okkum tí hervið at lýsa fyri honum søguliga høpið undir semjuni í fjør, og harvið hví vit halda, at hetta hámarkstalið als ikki er ein samráðingarspurningur, hvørki hesa ferð ella í framtíðini.

Í 1991 gjørdi landsskúlafyrisitingin, LSF, av, at 28 næmingar skuldu vera í tveimum 1. flokkum í Studentaskúlanum í Eysturoy. Lærararnir mótmæltu og vístu á siðvenjuna, at tað ongantíð høvdu verið fleiri enn 24 næmingar í einum flokki. LSF kveistraði hetta av borðinum og segði, at siðvenjur kundu broytast, og lærararnir slerdu seg til tols við hesum.

Í 1992 var landskassin tómur. Landsstýrið ynskti at spara – eisini á okkara øki – og YF og LSF samráddust um, hvussu hetta kundi lata seg gera. Úrslitið var, at lærararnir hildu frí í eina viku uttan løn á heysti í 1992. Í hesum sambandi eydnaðist YF formliga at fáa sligið fast, at óskilið við stóru flokkunum frá 1991, ikki skuldi endurtaka seg.

Semjan um frívikuna og sparingina, gekk út uppá, at fyri vikuna, sum YF limirnir mistu, gekk LSF við til:

1. „at næmingatalið í einum studentaskúla- og HF flokki eigur vanliga ikki at fara upp um 24. Í undantaksføri kann tó verða farið upp um 24 næmingar. Avgerð um hetta skal verða tikin í samráði við YF......"
2. „at seta meiri pening av enn higartil til dagføringar av útbúgving læraranna... "
3. „at ein langtíðarætlan verður gjørd um flokkatal á skúlum við støði í tí plássi, ið skúlarnir hava, og við støði í hesum verður funnið fram til eina samsvarandi játtan".

Landsstýrið fekk sína sparing beinanvegin, meðan ágóðin, sum YF hevur fingið av semjuni, hevur verið meiri ivasamur. Punkt trý gjørdi LSF ongantíð nakað við, punkt tvey mundi tað vera so sum so við, og í januar 1998 mátti YF vera í verkfalli millum triggjar og fýra vikur, tí myndugleikarnir ætlaðu at taka aftur tað einasta, sum teir góvu í 1992.

Verkfallið í januar 1998 endaði við einari semju millum Fíggjarmálastýrið og YF, har tað enn eina ferð varð staðfest, at vanliga eigur næmingatalið í einum studentaskúla- og HF flokki ikki at fara upp um 24, og **at sáttmálin skuldi verða dagførdur sambært hesum.**

Nú vil YF hava hetta í sáttmálan. Tað vil landsstýrið ikki. Samráðingarleiðarin hjá teimum sigur, at tá ein sáttmáli er uppsagdur, so er einki galdandi, og tað skal so at siga byrjast frá botninum av.

Tað er rætt, at vit hava onga høvuðsavtalu, og tað er rætt, at í prinsippinum er eingin sáttmáli galdandi, men siðvenjan er, og tað hava vit sæð hesar síðstu vikurnar, nú nýggir sáttmálar eru undirskrivaðir, at í samráðingum verður støðið tikið í tí, sum hevur verið galdandi, og tá YF hevur fingið so nógv bæði í 1992 og í 1998 fyri at fáa 24 talið upp á pláss, so eiga øll at skilja – og tað álit hava vit á landsstýrismanninum, at hann eisini ger – at hetta kann ikki vera ein samráðingarspurningur hesa ferð.

Tí eru okkara ráð, at sáttmálin verður dagførdur sambært avtaluni frá 28. januar 1998, soleiðis at næmingarnir kunnu fara til próvtøku eftir kunngjørdu ætlanini, og soleiðis at næmingar, lærarar og onnur avvarandi fáa trygd fyri, at hetta sirkusið ikki fer at endurtaka seg ár eftir ár.

Kambsdalur, hin 14. mai 1999
Jóannes Hansen
Kári Nolsøe Olsen, limir í YF

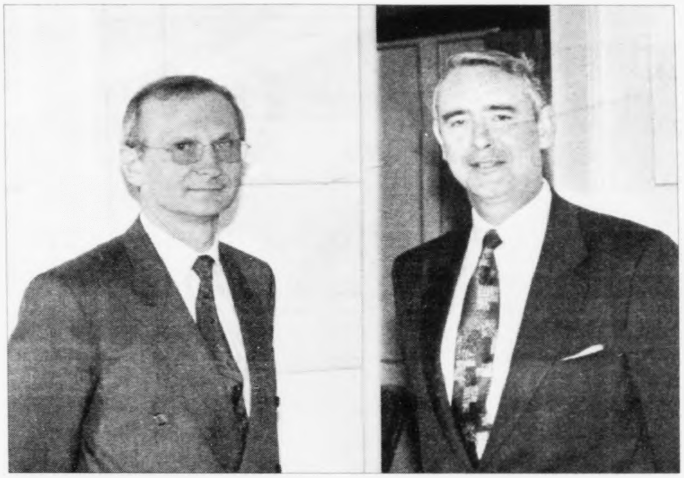

Anthony Layden, ein av oddamonnunum í bretsku samráðingarnevndini øll árini her samn við føroyska samráðingarleiðaranum, Árna Olafsson

Anthony Layden, fyrrv. limur í bretsku marknanevndini:

Føroyska støðu-festið gav úrslit

-Høvdu føroyingar ikki verið so støðufastir, høvdu tit kanska ikki fingið tað økið, sum tit hava fingið í avtaluni. Ein miðlinjuloysn sum henda gagnar báðum londum - og við henni slepst undan at skula fara til Haagdómstólin og harvið steðga oljuleiting í øllum økinum í mong ár sigur Anthony Layden, limur av bretsku samráðingarnevndini

JAN MULLER

-Tað gleðir meg stórliga, at ein avtala nú er rokkin um markið, sum báðir partar eru nøgdir við.

Hetta sigur Anthony Layden, fyrrverandi limur í bretsku samráðingarnevndini. Hann starvaðist í fleiri ár á bretsku sendistovuni í Danmark og var har ein av undangongumonnunum fyri at økja um samvinnuna millum Føroyar og Bretland.

Seinastu tíðina hevur hann verið á høgum støði í uttanríkisráðnum í London - til hann so nýliga varð settur sum sendiharri í Marokko.

Anthony Layden hevur verið við í samráðingunum um markið frá fyrst í 90-unum til fyri kortum.

Vit spurdu hann, um hann hevði ímyndað sær hetta úrslitið, tá samráðingarnar gingu uppá tað harðasta.

-Tað vóru tíðir, tá vit ivaðust í, um tað bar til at koma til eitt úrslit. Men sjálvur havi eg altíð hildið, at endaliga úrslitið fór at líkjast hesum, sum nú liggur á borðinum.

-Hvat hevði komið burtur úr, um málið fór til Haagdómstólin?

-Ein veit ongantíð, hvat kemur burtur úr har. Munurin nú er tann, at her kunnu báðir partar semjast um eina loysn, meðan tað í Haag er ein triði partur, sum kann finna onkra heilt aðra loysn.

-Hava oljufeløgini ikki lagt stórt trýst á bretsku stjórnina fyri at fáa eina loysn nú?

-Eg havi altíð roknað við einum ella øðrum trýsti, men tað hevur ikki víst seg í so stóran mun. Oljufeløgini hava bara gjørt greitt, at tey fegin vilja sleppa at bora í økinum.

Samanumtikið heldur Anthony Layden, at avtalan er góð fyri báðar partar, hóast hann ikki dylur fyri, at teir kundu ynskt sær eitt sindur meira av øki, men takkað verið føroyska støðufestinum fingu Føroyar meira ella minni tað mark, sum føroyingar kravdu frá fyrsta degi.

-Høvdu tit ikki verið so avgjørdir, høvdu tit kanska ikki havt fingið tað økið, sum tit í dag hava fingið í avtaluni. Høvdu tit hinvegin verið minni avgjørdir, so høvdu tit kunnað fingið eina loysn fyrr.

Tá vit nevna upprunaliga kravið, sum rakk langt inn á landgrunnin - og fasthalda, at tað var órímuligt, sigur Anthony Layden, at hetta skuldi skiljast sum teirra boð uppá eitt mark og var tað eftir teirra tykki í tráð við fleiri dómar um mark, har annað enn miðlinjan var avgerandi.

Uppá fyrispurning hví teir loksins góðtóku miðlinjuna vísir hann á eina búskaparliga kanning teir høgru fyri nøkrum árum síðani. Henda vísti, at tað var meira lønandi at fáa eina miðlinju enn at bíða í fleiri ár eftir eini avgerð frá Haag, sum kanska gav einum eitt sindur meira av øki. Tí ein miðlinjuloysn hevur við sær, at tú kanst fara undir oljuboring beinanvegin - frá báðum síðum.

Vit spurdu Anthony Layden, hvat hann heldur um úttalilsini hjá Edmund Joensen um, at føroyingar høvdu fingið eina betri avtalu, um farið var tann politiska vegin nú móti endanum.

-Eg dugi ikki at síggja, hvussu føroyingar høvdu kunnað fingið eina betri avtalu. Vit vórðu heldur ikki samdir í hesum, tí fólk á hægsta politiska støði kunnu ongantíð vita nóg mikið um smálutirnar. -Eg kann tó ikki siga hetta við vissu. Tað er so mín persónliga áskoðan, at fundur á hægsta politiska stigi hevði ikki neyðturviliga givið føroyingum eina betri loysn.

Við síni vitan um føroysk-bretska samvinnu heldur Anthony Layden, at nýggja marknaavtalan er avgjørt ein nýggj byrjan, sum fer at lata nógvar hurðar upp fyri fruktagóðum samstarvi í framtíðini.

-Eg haldi eisini, at henda ósemja hevur verið ein meinbogi fyri samvinnuna alt ov leingi, og tí eri eg sera fegin um, at vit kunnu kunnu arbeiða við meira konstruktivum og ítøkiligum uppgávum.

Hann leggur aftrat, at fólk teirra á sendistovunum og í uttanríkisráðnum hava ymsar áskoðanir um, hvat hetta skal vera.

út í heim
við Atlantic Airways

Danland - *Søndervig feriehotel í eina viku*

Fyrst hugsaðu vit um Rhodos - men so hugsaðu vit um børnini

Atlantic Airways flygur beinleiðis til Billund, haðani tað er ein tíma at koyra til Søndervig við Vaðhavið
Gist verður í íbúðum við øllum hentleikum.
Á hoteløkinum eru matstovur, subtropiskt baðiland, hitarúm, solarium, borðtennis og ...

Íbúð til 4 fólk, 2 vaksin og 2 børn
Fyri øll 4...........Kr. 12.995,-

Tíðarskeið 20/06 - 01/07 & 31/07 - 16/08

Íroknað prísin er flogferð við ferðaavgjøldum . Innivist í 7 nætur fyri 2 vaksin og 2 børn undir 12 ár

Ísland - *kring Ísland í eina viku á Edda hotellum*

Síggj jørðina remba sær

Atlantic Airways flygur beinleiðis til Reykjavíkar, har ferðin kring Ísland á Edda hotellum byrjar við omnibus-passi eftir Ringvegi 1, sum ringir seg meira enn 1400 kilometrar framvið allari íslendsku strondini

Í dupultkamari við hondvaski
Fyri hvønn.....Kr. 6.011,-

Tíðarskeið juni, juli, august

Íroknað prísin er flogferð við ferðaavgjøldum. Og innivist í 7 nætur á Edda hotellum. Og Omnibus-pass

Glasgow - *McMillan gistingarhús í eina viku*

Fortíð og nútíð, her finnur tú bæði

Atlantic Airways flygur beinleiðis til Glasgow, har gist verður á einum av teimum átta gistingarhúsunum á McMillan-ketuni. Øll gistingarhúsini liggja væl fyri umkring miðbýin. Her upplivir tú ein virknan og livligan verðinsbý, við eini órgrynnu av tilboðum. Bæði til gamans og álvara.

Í dupultkamari við bað
Fyri hvønn....Kr. 4.590,-

Tíðarskeið 19/06 - 15/08

Íroknað prísin er flogferð við ferðaavgjøldum .Og innivist á gistingarhúsið í 7 nætur við morgunmat.

Sí annars øll okkara góðu tilboð í blaðnum "Út í heim"

Ein ferð uttan umvegir

Tað er lætt og skjótt at ferðast, tá 10 heimurin er í grannalagnum. Atlantic Airways flygur stystu leið og leggur til rættis bæði ferð og uppihald. So nú er lag á manni at gera dreymaferðina - uttan róks og kringlutar umvegir

Ferðirnar kunnu bíleggjast á øllum ferðaskrivstovum kring landið.

Atlantic Airways
Tel 333 900 · Fax 333 380